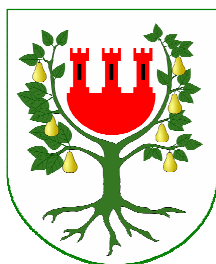

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIĘDZYZHÓD
– DLA CZĘŚCI OBRĘBU MIĘDZYZHÓD (DZ. NR 613/15)

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Poznań, 6 grudnia 2019 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH ZMIANY STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
2.1. CELE ZMIANY STUDIUM	4
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	4
2.3. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	6
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM	7
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU	9
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA	9
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	9
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	9
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	11
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	11
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	13
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	14
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM	14
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO.....	15
9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	15
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	17
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH ZMIANY STUDIUM W ASPEKcie OCHRONY ŚRODOWISKA.....	20
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	20
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	21

11. WNIOSKI.....	21
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	21
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	22
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	22
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	23
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	23
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	29

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr LIII/508/2018 Rady Gminy Międzychód z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15).

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22],
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [23],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniająca w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywy Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 25.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. U. L 41 z 14.02.2003)
- Konwencja z Aarhus - Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706).

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszar objęty zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzychodzie oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH ZMIANY STUDIUM ORAZ JEJ POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE ZMIANY STUDIUM

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (zmiana nr IX).

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr LIII/508/2018 Rady Gminy Międzychód z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zawartość projektu zmiany Studium wynika z treści art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [23]. W projekcie zmiany Studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- 9) stanu prawnego gruntów;
- 10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W części kierunkowej projektu zmiany Studium określono:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.);
- 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- 15) obszary zdegradowane;
- 16) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 17) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie [23].

2.3. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Głównym założeniem dotyczącym zagospodarowania i użytkowania terenu objętego planem miejscowym jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju zgodnie z ustaleniami Polityki Ekologicznej Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej [11]. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych to najważniejsze zadania Polityki Ekologicznej Państwa 2030.

W projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód uwzględniono również kierunki określone w Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [19], w której przykłada się większą rolę do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego rozwoju, które warunkują jakość życia. Cel generalny zaktualizowanej Strategii sformułowano jako „Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”. Model konstrukcji projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera wzajemne relacje między poszczególnymi elementami określonymi w zaktualizowanej Strategii, tj. racjonalne gospodarowanie przestrzenią uwzględniające specyficzne uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze, daje szansę równomiernego rozwoju i dostosowania nowoczesnych działań zmierzających do ochrony zasobów przed niewłaściwym użytkowaniem.

Projekt zmiany Studium jest zgodny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. [10]. Obszar objęty zmianą Studium znalazł się w strefie średniej intensywności procesów osadniczych, obejmującej tereny położone w zasięgu oddziaływania największych miast w regionie, w których absorpcja procesów rozwojowych i związki funkcjonalne z biegunami wzrostu wytworzyły się w mniejszej skali. W ich zasięgu znajdują się także pozostałe miasta powiatowe województwa, charakteryzujące się umiarkowaną intensywnością przekształceń przestrzeni. Obszary te stanowią perspektywiczne przestrzenie inwestycyjne dla rozwoju istniejących jednostek. Pomimo, iż posiadają one znaczny potencjał rozwojowy dla zróżnicowanych form działalności gospodarczych, istotną ich funkcją będzie nadal rolnictwo, zwłaszcza na obszarach charakteryzujących się najbardziej korzystnymi uwarunkowaniami przyrodniczym.

Ważnym działaniem będzie równoważenie ich rozwoju społeczno-gospodarczego z potrzebami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Obszary te wymagać będą ponadto wzmocnienia istniejących relacji funkcjonalno-przestrzennych zarówno z głównymi miastami, jak i ośrodkami powiatowymi będącymi lokalnymi centrami rozprzestrzeniania rozwoju i koncentracji usług. Stefy średniej intensywności procesów osadniczych preferowane są do wielofunkcyjnego rozwoju istniejących jednostek osadniczych z uwzględnieniem potrzeb rozwoju funkcji rolniczych.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [20], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego zmianą Studium w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń zmiany Studium na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. [10];
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [14];
- 3) Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [19];
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [14];
- 5) Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [15];
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [9];
- 7) Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód. Uchwała Rady Miejskiej Międzychodu Nr LII/400/2010 z dnia 21 kwietnia 2010 r. ze zmianami [20];
- 8) Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód, 2010 [12];
- 9) Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na okres 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 [2].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15), a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem dokumentu należą:

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Zmiana studium nr IX dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) wprowadza zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego względem dotychczasowych ustaleń. Zmiana dokonywana jest w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, wyznaczonej w jednostce osadniczej – miasto Międzychód i obejmuje tereny częściowo zainwestowane, stanowiące zaplecze sąsiedniego terenu zabudowy produkcyjnej.

Dokonane zmiany nie powodują zwiększenia ogólnej powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę, a dotyczą jedynie korekty dotychczasowej funkcji terenów przeznaczonych pod zabudowę przemysłową na rzecz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej położonych w granicach zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Co prawda przedmiotowe zmiany wpływają na zwiększenie ogólnej chłonności terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w skali gminy, jednak biorąc pod uwagę sukcesywne ograniczanie w ramach kolejnych zmian dokumentu chłonności nowych terenów wyznaczonych w studium, położonych poza granicami zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz poza granicami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przedmiotowe zmiany należy uznać za zgodne z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które dopuszczają lokalizację zabudowy na obszarach zwartych struktur funkcjonalno-przestrzennych oraz na obszarach objętych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, pomimo przekroczenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących stanowią obszar wielofunkcyjnej zabudowy śródmiejskiej, z koncentracją zabudowy mieszkaniowej o różnych formach intensywności. Obszar obejmuje strefę śródmieścia miasta Międzychód w granicach strefy ochrony konserwatorskiej oraz tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Jest to również obszar zabudowy usługowej o zróżnicowanym charakterze – ogólnomiejskim, lokalnym i ponadlokalnym, a także podstawowym.

Dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług towarzyszących w studium zakłada się:

- realizację funkcji: mieszkaniowej o różnej intensywności, z możliwością zachowania i ograniczonego rozwoju istniejącej zabudowy jednorodzinnej, usługowej o zróżnicowanym charakterze – ogólnomiejskim, lokalnym i ponadlokalnym, a także podstawowym, w tym drobne warsztaty, rzemiosło; zakłada się wyłącznie lokalizację usług niekolizyjnych wobec funkcji mieszkaniowej; dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży większej niż 400 m² lecz nie większej niż 2000 m²; techniczno-produkcyjnej wyłącznie jako zachowanie istniejącej zabudowy, a ewentualną rozbudowę lub uzupełnienie zabudowy należy regulować w planach miejscowych; tereny sportu i rekreacji oraz zieleni urządzonej stanowią funkcje uzupełniające;
- dla rozwoju i modernizacji sieci i urządzeń uzbrojenia technicznego: wykorzystanie istniejących elementów sieci uzbrojenia technicznego i ich modernizację dla podniesienia standardów zamieszkiwania oraz pracy;
- dla modernizacji i rozwoju układu komunikacyjnego: modernizację ciągu drogi wojewódzkiej nr 182 na terenach zabudowanych z pełnym wyposażeniem w chodniki, przejścia dla pieszych, a także stworzenie strefy ruchu pieszego z pełnym jej udostępnieniem dla osób niepełnosprawnych, utrzymanie istniejącej sieci ulic przy prowadzeniu sukcesywnej ich rozbudowy o nowe elementy dla obsługi planowanych terenów zabudowy oraz ustalenie szczegółowego przebiegu obwodnicy miejskiej.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce ściekowej:

- sieć oczyszczalni komunalnych mechaniczno-biologicznych wyposażonych w urządzenia do odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- gęstość sieci od 3 - 7 km zapewniająca objęcie dogodną obsługą osad i rozproszonej zabudowy w zakresie odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- lokalizację oczyszczalni komunalnych w jednostkach osadniczych od 300 mk lub systemów zbiorczych dla zespołów jednostek;
- głównymi odbiornikami ścieków są rzeki: Warta z zapewnieniem perspektywnie II kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Struga Kamionka z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Dormowska Struga z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi;

- zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba;
- nie dopuszcza się możliwości stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji;
- dopuszcza się lokalizację oczyszczalni przydomowych na obszarze gminy (z wyłączeniem obszarów na których głębokość występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych jest mniejsza niż 2 m, tzn. doliny Warty oraz terenów na północ od niej) przy spełnieniu odpowiednich warunków, tj. wielkości działki i wymagań gruntowych - w przypadku braku możliwości skoordynowania budownictwa mieszkaniowego z budową kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce odpadami:

- ponadgminny zakład recyklingu i utylizacji jako rozwiązanie preferowane docelowo;
- odpady toksyczne unieszkodliwiane w sieci ponadgminnej w ramach zakładu recyklingu i utylizacji lub niezależnie z określeniem rejonu lokalizacji wg. odrębnych regulacji w oparciu o opracowanie specjalistyczne;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w ochronie atmosfery:

- ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach).

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- Tereny zabudowy chronionej przed hałasem oraz obiekty budowlane przeznaczone na pobyt ludzi winny być lokalizowane poza zasięgiem uciążliwości dróg lub przy zastosowaniu środków technicznych zmniejszających uciążliwość do poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach.
- Przy zagospodarowania terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi, w szczególności w zakresie lokalizacji budynków, budowli, drzew i krzewów oraz wykonywania robót ziemnych, należy uwzględniać postanowienia ustawy z dnia 28.03.2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 ze zmianami) oraz w przepisach wykonawczych.
- Miejsca parkingowe dla samochodów powinny być lokalizowane i urządzone w sposób nieuciążliwy na działce budowlanej obiektu generującego potrzeby parkowania pojazdów. Dla nowej zabudowy konieczne jest zabezpieczenie wymogów parkingowych w sposób zgodny z podanym normatywem: 1,5 miejsca parkingowego na 1 mieszkanie w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej.
- W studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia.
- W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej w studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel.
- W studium utrzymuje się prowadzenie dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych, prowadzonego przez Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Clean City w miejscowości Mnichy. Składowisko w Mnichach obsługuje związek międzygminny 10 gmin i w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego jest przewidziane jako główne składowisko na terenie tzw. obszaru Międzychód.
- Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych.
- Rozbudowa sieci 15kV prowadzona będzie sukcesywnie zarówno na terenie istniejącej zabudowy w celu poprawy warunków napięciowych odbiorców, jak również na obszarach będących w strefach rozwoju przestrzennego gminy o funkcjach mieszkaniowych, usługowych oraz przemysłu i produkcji, w tym zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze objętym zmianą Studium nr IX nie wskazuje się obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1, obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszarów przestrzeni publicznej, obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia

gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, a także obiekty lub obszary dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny, obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji i remediacji, obszary zdegradowane, granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, ani inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM ZMIANĄ STUDIUM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Międzychód jest jedną z 4 gmin powiatu międzychodzkiego i jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego. Gmina leży na zachodnim krańcu województwa wielkopolskiego, na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich nr 182 (Międzychód – Ujście) i nr 160 (Suchań – Miedzichowo). Na południe od miasta Międzychód gminę przecina niemal w połowie droga krajowa nr 24 (Poznań – Gorzów Wlkp.) biegnąca przez miejscowości Kamionna oraz Gorzyń.

Gmina sąsiaduje od północy z gminą Drezdenko (woj. lubuskie), od południa z gminą Miedzichowo (woj. wielkopolskie), od wschodu z gminą Sieraków, Kwilcz i Lwówek (woj. wielkopolskie), od zachodu gminą Pszczew, Przytoczna, Skwierzyna (woj. lubuskie).

Obszar objęty zmianą Studium obejmują teren położony w południowo-wschodniej części miasta Międzychód, w granicach działki nr ewid. 613/15.

Obszar opracowania obejmuje tereny częściowo zainwestowane, stanowiące zaplecze sąsiedniego terenu zabudowy produkcyjnej. W północno-wschodniej części działki znajduje się myjnia bezdotykowa. Większa część działki wykorzystywana jest na cele składowe, natomiast w części południowo-zachodniej występują zadrzewienia i zakrzewienia.

Sąsiedztwo obszaru objętego zmianą Studium od strony północnej i wschodniej stanowią przede wszystkim tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, od strony południowej tereny rolnicze, a od strony zachodniej nieczynna linia kolejowa nr 368 Szamotuły – Międzychód.

Obszar objęty zmianą Studium posiada uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej. Obsługa komunikacyjna odbywa się bezpośrednio z drogi powiatowej nr 1719P (ul. Św. Jana Pawła II), w której przebiega sieć wodociągowa, kanalizacyjna i elektroenergetyczna.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanego obszaru z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- analizowany obszar znajduje się w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego. Ze względu na brak zwartych kompleksów leśnych w sąsiedztwie obszaru należy on do terenów dobrze przewietrzanych,
- obszar położony jest częściowo w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” – Międzychód,
- obszar położony jest w Kotlinie Gorzowskiej będącej fragmentem Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej,
- obszar położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 „Subzbiornik Jezioro Bytyńskie – Wronki – Trzciel”.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar objęty opracowaniem położony jest w Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej (315.3), w obrębie mezoregionu Kotlina Gorzowska (315.32).

Rzeźba terenu

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wysoczyzny morenowej, o wysokości 36-40 m n.p.m.

Warunki geologiczno-gruntowe

Gmina stanowi fragment dużej jednostki geostrukturalnej – monokliny przedsudeckiej, pokrytej grubą warstwą osadu kenozoiku. W budowie geologicznej wyróżnia się tu kompleks skał paleozoicznych, mezozoicznych i trzeciorzędowych oraz przykrywające je osady czwartorzędowe. Kenozoik reprezentowany jest przez osady oligocenu oraz osadu miocenu. Łączna miąższość osadów trzeciorzędowych waha się w granicach 80-200 m. Ich powierzchnia jest bardzo urozmaicona, poprzecinana głębokimi rynnami erozyjnymi.

Osady czwartorzędowe (lodowcowe) pokrywają niemal całą powierzchnię gminy. Największe ich miąższości związane są z obniżeniami powierzchni podczwartorzędowej i dochodzą do 200 m [20]. Utwory te reprezentowane są na

przez piaski, żwiry i mułki rzeczne fazy pomorskiej. Materiałem budującym opisane formy są głównie piaski różnoziarniste z domieszką żwirów i otoczków z podrzędnie występującymi wkładkami piasków pylistych i mułków [20].

Zasoby kopalin

Na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2015 r. można stwierdzić, że na analizowanym obszarze nie występują żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Warunki wodne

Obszar objęty projektem zmiany Studium, położony jest w zlewni Warty. Obszar opracowania odwadniany jest w kierunku południowo-zachodnim bezpośrednio do Jeziora Kuchennego.

Wody powierzchniowe

Na obszarze objętym zmianą Studium brak jest cieków i zbiorników wodnych.

Wody gruntowe

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od ok. 1,0-2,0 m p.p.t.. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby. Tereny o zwierciadle wody gruntowej leżącym od 1 do 2 m p.p.t. ograniczają możliwość realizacji zabudowy do budynków niepodpiwniczonych. Ograniczeniem są także sezonowe wahania zwierciadła wody.

Wody podziemne

Gmina Międzychód należy do szczecińskiego regionu hydrogeologicznego. W jej obrębie znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (146 i 147). GZWP nr 147 Dolina rzeki Warty (Sieraków-Międzychód) jest zbiornikiem czwartorzędowym o charakterze dolinnym o średniej głębokości 40 m. Zajmuje on obszar 50 km², a jego zasoby dyspozycyjne wynoszą 10 tys. m³/dobę. Zbiornik ten posiada na terenie gminy obszary najwyższej i wysokiej ochrony. Pod nim znajduje się GZWP nr 146 Subzbiornik Jezioro Bytyńskie-Wronki-Trzciel, który jest zbiornikiem trzeciorzędowym o średniej głębokości 130 m. Jego powierzchnia wynosi 750 km², a szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 20 tys. m³/dobę. Zbiornik ten nie został objęty ochroną. Obszar opracowania położony jest w obrębie GZWP nr 146.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (Dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej wprowadziła zasadę zarządzania, ochrony i gospodarowania zasobami wodnymi w obszarach hydrograficznych. Ten sposób gospodarowania wodami wywołał konieczność m.in. wydzielenia jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w zasięgu występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146 [12].

Gleby

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium występują gleby klasy VI. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25].

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Analizowany obszar jest w większości zagospodarowany, a tym samym nie przedstawia większej wartości z przyrodniczego punktu widzenia. Obszar ten graniczy z terenami zabudowy produkcyjno-usługowej, co w pewnym stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego.

Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady. Na obszarze opracowania nie zinwentaryzowano gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Warunki klimatyczne

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski według R. Gumińskiego (1948), analizowany obszar położony jest w dzielnicy bydgoskiej (VI). Cechuje się ona występowaniem ponad 100 dni w roku z przymrozkami, średniorocznymi opadami wynoszącymi ok. 550 mm oraz długością zalegania pokrywy śnieżnej w granicach 40-60 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi -1,5°C w styczniu oraz 17,7°C w lipcu. Okres wegetacyjny trwa przeciętnie od 210 do 215 dni.

Według podziału Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), badany obszar znajduje się w regionie Dolnej Warty. Do charakterystycznych cech tej jednostki należy zwiększona częstotliwość występowania

pogody cieplej z bardzo dużym zachmurzeniem (88 dni) oraz najmniejszą liczbą dni z pogodą ciepłą i słoneczną w odniesieniu do innych regionów.

Według danych uzyskanych z posterunku opadowego IMiGW w Gorzynie, opad średni w latach 1961-2000 wynosił 561 mm. Maksimum opadowe przypada na lipiec. Najniższe opady występują w półroczu zimowym (luty).

Na obszarze opracowania dominują wiatry zachodnie, co warunkuje znaczny wpływ oceanicznych mas powietrza na kształtowanie się pogody w tym rejonie.

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Obszar objęty zmianą Studium nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinwentaryzowano stanowisk archeologicznych.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego zmianą Studium przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Miejskim w Międzychodzie, Aktualizację Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na okres 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 [2], Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017 [17], Roczna ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018 [16], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2018 [4] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Gmina Międzychód położona jest w granicach JCWPd nr 41. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 41 określono jako dobry. Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Międzychód w granicach JCWPd nr 41 wykazano III klasę jakości.

Dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Obszar objęty zmianą Studium położony jest w granicach JCWP „Warta od Kamionki do Oby” stanowiącej silnie zmienioną część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych jest brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja komunalna oraz niska emisja. W programie działań zaplanowano działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. W programie działań zaplanowano działanie obejmujące przegląd pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników w zlewni JCWP z uwagi na zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych, zgodnie z art. 136 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia tego działania, następnie konkretnych działań naprawczych, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. W 2017 roku dla wód Warty w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Warta – Pierwoszewo” wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Na obszarze objętym zmianą Studium wpływ na gleby i ziemię może się ograniczyć do degradacji gleb przez deponowanie zanieczyszczeń z opadów atmosferycznych (siarczany, azotany, zakwaszenie), nadmierną chemizację rolnictwa oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych szczególnie wzdłuż dróg. Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie. Źródłami skażenia gleb w gminie są przede wszystkim rolnictwo i komunikacja.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód [20] badania WIOŚ prowadzonych w latach 2000-2004 na terenie gminy wykazały w jednym przypadku na 33 prób przekroczoną ilość kadmu w glebie (I stopień zanieczyszczenia), 4 próby z przekroczoną ilością cynku (3 z pierwszym stopniem zanieczyszczenia i jedna z drugim) oraz jedną próbę z przekroczoną ilością miedzi (I stopień zanieczyszczenia). Dla ołowiu i niklu przekroczeń nie stwierdzono. W przypadku metali ciężkich gleby z pierwszym stopniem zanieczyszczenia nie powinny być przeznaczane pod uprawę warzyw przeznaczonych dla dzieci. W przypadku drugiego stopnia zanieczyszczenia wykluczyć należy niektóre uprawy ogrodnicze takie jak: sałata, szpinak, kalafior. Dozwolona jest uprawa roślin zbożowych, okopowych i pastewnych.

Biorąc pod uwagę niewielką ilość zakładów przemysłowych w gminie i okolicy, prawdopodobną przyczyną podwyższonej ilości kadmu, miedzi, a zwłaszcza cynku w glebie jest rolnicze stosowanie osadów ściekowych, długotrwałe stosowanie nawozów fosforowych lub też (w przypadku miedzi) niektóre środki ochrony roślin, nieracjonalne użycie mikronawozów lub też nawozowe stosowanie odpadów organicznych. Jeśli chodzi o siarkę siarcznową to zanotowano pierwszy stopień zanieczyszczenia (zawartość naturalna) w 15 miejscach pomiarowych, drugi stopień (zawartość podwyższona) w 10, trzeci (zawartość wskazująca na wpływ antropopresji na zanieczyszczenie wskutek emisji związków siarki) w 6, a czwarty stopień (gleba zanieczyszczona wskutek antropopresji) w 2 punktach pomiarowych. Pod tym względem gmina dość mocno odbiega od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

Podwyższona zawartość siarki w glebie przyczynia się znacząco do jej zakwaszenia. Kwaśny odczyn gleb (74% powierzchni użytków rolnych, w tym 31% bardzo kwaśny) sprzyja nadmiernemu pobieraniu metali ciężkich przez rośliny. Na 60% powierzchni użytków rolnych wskazane jest wapnowanie. Silne zakwaszenie gleb może mieć związek ze stosowaniem nawozów amonowych w leśnictwie i rolnictwie.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Zgodnie z Aktualizacją Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na okres 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 [2] głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są przede wszystkim: zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe, pochodzące ze źródeł niskiej emisji oraz zanieczyszczania przemysłowe. Zanieczyszczenia komunikacyjne powstają w wyniku eksploatacji dróg przez pojazdy mechaniczne. Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, ciepłownie miałowo-węglowe, a także mniejsze zakłady produkcyjne, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Potencjalnym źródłem emisji węglowodorów do atmosfery są także stacje benzynowe zlokalizowane na terenie gminy. Zagrożenia dla środowiska przyrodniczego mogą wystąpić zarówno w trakcie eksploatacji stacji i jej likwidacji, ale także podczas nagłych, nieprzewidzianych awarii. Również duży udział w łącznym ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza mają źródła emitujące zanieczyszczenia w sposób niezorganizowany, czyli nie posiadające emitorów (emisja punktowa w postaci związków amoniaku, metanu, siarkowodoru oraz zanieczyszczeń bakteriologicznych), do których należą m.in.: składowisko odpadów, zabiegi agrotechniczne, oczyszczalnie ścieków, ферmy hodowlane, będące również źródłem zanieczyszczeń zapachowych (odorów)..

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi powiatowej oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu od roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2018 [16] dla gminy Międzychód należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

- 1) W kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:
  - dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzeny, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
  - dla poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ – w klasie C,
  - dla poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
  - dla poziomu docelowego dla ozonu – w klasie A,
  - dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.
- 2) W kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:
  - dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
  - dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [21], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizacje Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr XXIX/565/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania. Ponadto na podstawie Uchwały Nr XXXIII/853/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 lipca 2017 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. W granicach obszaru objętego projektem zmiany Studium nie znajdują się obecnie tereny podlegające ochronie akustycznej.

Główne źródło hałasu stanowi droga powiatowa nr 1719P, odznaczająca się niewielkim obciążeniem komunikacyjnym, stanowiąca jednocześnie podstawowe źródło emisji spalin i gazów. W jej rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągu komunikacyjnego i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [36].

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego lub wyższego napięcia, a tym samym nie ograniczają one możliwości inwestycyjnych.

Zagrożenia powodziowe

Obszar objęty projektem zmiany Studium nie jest zagrożony występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbraniemi rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. W granicach obszarów opracowania Starostwo Powiatowe w Międzychodzie nie wyznaczyło terenów potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia, klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód [20]. W przypadku pozostawienia dotychczasowych funkcji nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska.

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (zmiana nr IX).

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w granicach obszaru podlegającego ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [27]. Jest nim Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, który został wyznaczony rozporządzeniem nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 20, poz. 266). Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniących funkcje korytarzy ekologicznych. Podstawowym zagrożeniem dla Obszaru Chronionego Krajobrazu jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować także inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium, za które uznano m.in.:

- ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych z racji występowania w sąsiedztwie zbiorników wód powierzchniowych oraz położenia obszaru w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych,
- ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA ZMIANY STUDIUM

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarami objętymi zmianą Studium.

Projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu zmiany Studium cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami zmiany Studium.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodne z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [21] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany Studium
Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 3 czerwca 1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk Wprowadzenie zasad w zakresie rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód powołano Rozporządzeniem nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa gorzowskiego (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 20, poz. 266). Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełni funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar zajmuje całkowitą powierzchnię 17 960 ha, położony jest na terenie powiatu międzychodzkiego w gminie Międzychód [3]. Celem obszarów chronionego krajobrazu jest zatrzymanie procesu degradacji środowiska i zachowanie równowagi ekologicznej, utrzymanie dotychczasowych wartości krajobrazu naturalnego i kulturowego, tworzenie osłony dla obszarów o surowszych rygorach ochrony, wypracowanie racjonalnych zasad turystycznego wykorzystania obszaru oraz ochrona obszarów stanowiących część systemu ekologicznego. Rozwój gospodarczy na obszarze chronionego krajobrazu powinien być ukierunkowany na gałęzie wynikające z naturalnej predyspozycji terenu: gospodarka leśna i rolna, rybactwo, turystyka i wypoczynek. Rozwój przemysłu i urbanizacji winien być ograniczony do niezbędnego minimum, uzasadnionego potrzebami miejscowej ludności i opartego na wykorzystaniu miejscowych zasobów. Obowiązywać powinna wzmożona ochrona czystości wód, powierzchni ziemi i powietrza, uwzględniona w miejscowym planie zagospodarowania terenu. W celu ochrony tego obszaru przyjęto zasady i wytyczne prowadzenia działalności gospodarczej.

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium należy odnieść do celu ochrony obszarów, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, że najbardziej wartościowe ekosystemy na obszarze gminy Międzychód położone są w obrębie kompleksów leśnych, dolin rzecznych i rynien jeziornych, a więc poza

terenami przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z rozbudową istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja pokrywy glebowej, niewielkie przekształcenia powierzchni ziemi w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenów przeznaczonych bezpośrednio pod zabudowę. W okresie funkcjonowania obiektów do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami planu. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

W projekcie zmiany Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Przede wszystkim w dokumencie wprowadzono ograniczanie zabudowy w wyznaczonych na rysunku studium obszarach 100 metrowych od linii brzegowej wód powierzchniowych śródlądowych. W obszarach tych zabudowa może być realizowana na podstawie obowiązujących planów miejscowych oraz jako rozbudowa lub uzupełnienie istniejących obiektów. Dopuszcza się wprowadzenie w planie miejscowym nowej zabudowy w wyznaczonych na rysunku studium terenach zabudowy położonych w obszarach 100 metrowych od linii brzegowej wód powierzchniowych śródlądowych. Wprowadzenie w planie miejscowym nowej zabudowy musi być poprzedzone analizami lokalnych uwarunkowań: geologicznych i hydrogeologicznych, przyrodniczych i infrastrukturalnych, które wykażą brak przeciwwskazań i przestrzenne uzasadnienie dla takiego zbliżenia linii brzegowej. W strefie 100 metrowej przewiduje się możliwość realizacji plenerowych urządzeń rekreacyjnych, w tym boisk sportowych, plaż i kąpielisk, ścieżek spacerowych i rowerowych oraz towarzyszących obiektów małej architektury lub różnych form zieleni. Ustalono ponadto zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce ściekowej, w tym przede wszystkim zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi, zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba, zakaz stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji. Ustalono ponadto odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych. W zakresie zasad rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w ochronie atmosfery ustalono ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach). Ponadto w studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia. W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel. W studium utrzymuje się prowadzenie dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych. Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą tereny sąsiednie przed niekorzystnymi oddziaływaniami terenów planowanej zabudowy na walory przyrodnicze obszaru.

Ustalenia zmiany Studium gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. Generalnie oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zajęcie terenu pod nowe inwestycje) i pośredni (potencjalne zanieczyszczenia wód i powietrza), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji), przy czym zostaną one znacznie ograniczone dzięki wprowadzeniu omówionych ustaleń planu miejscowego.

Na skutek realizacji dokumentu rozbudowa obiektów na terenach zainwestowanych nie zmieni znacząco dotychczasowego charakteru krajobrazu. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zielen przydomowa przesłoni widok nowej zabudowy. Ustalenia zmiany Studium określają przeznaczenie oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Tym samym oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (nowe elementy krajobrazu), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji).

Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań mogących mieć negatywnych wpływ na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych, rynien jeziornych i dolin rzecznych, w obrębie których nie planuje się lokalizacji nowej zabudowy. Nie prognozuje się, aby realizacja nowej zabudowy mogłaby stanowić zagrożenie dla zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy.

Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Tereny te, ze względu na położenie w obrębie sąsiedztwie siedzib ludzkich, nie pełnią funkcji szlaków migracyjnych.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie spowoduje znaczących oddziaływań na cele ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [27] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarze objętym zmianą Studium w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Jednakże każda realizacja ustaleń dokumentu wywołuje określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących i niekorzystnych przekształceń szaty roślinnej. Nowa zabudowa rozwijać się będzie w obrębie istniejącej jednostki osadniczej, w obrębie terenów zagospodarowanych, które z przyrodniczego punktu widzenia nie są szczególnie cenne. Nie występują tu żadne chronione czy rzadkie gatunki. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wraz z towarzyszącą infrastrukturą spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze.

Oddziaływanie planowanych inwestycji na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach przeznaczonych pod realizację nowych budynków zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Będzie to przede wszystkim agrocenozy i roślinność ruderalna. W trakcie realizacji inwestycji, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie poszczególnych obiektów. W przypadku terenów zabudowy przewiduje się jednak wprowadzenie różnorodnej roślinności w ramach powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływania planowanych inwestycji na szatę roślinną będą miały charakter lokalny, bezpośredni i stały.

W przypadku realizacji ustaleń zmiany Studium związanych z wprowadzeniem nowej funkcji oraz niezbędnej infrastruktury przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i krótkoterminowe w przypadku terenów pozostawionych do ponownego zagospodarowania zielenią, natomiast bezpośrednie, trwałe lub chwilowe, ale nie koniecznie negatywne, w przypadku realizacji obiektów kubaturowych.

Nowa zabudowa może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Rozwój istniejącej zabudowy może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać potencjalne ciągi migracyjne zwierząt. W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI I DOBRA MATERIALNE

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium mają też pośredni wpływ na życie społeczne gminy Międzychód. Związane jest to ze zwiększeniem oferty mieszkaniowej, a tym samym polepszeniem jakości życia mieszkańców.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach zmiany Studium (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń zmiany Studium (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W konsekwencji realizacja ustaleń zmiany Studium na ludzi i ich mienie będzie miała pozytywne oddziaływania bezpośrednie, jak i pośrednie, długookresowe i skumulowane, a w wielu wypadkach trwałe. Zapewni właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, właściwe standardy jakości środowiska, a co za tym idzie dobre warunki życia i zdrowia mieszkańców, a także pozwoli zachować odpowiednie proporcje między zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów mieszkaniowych i terenów produkcyjno-usługowych a rolniczym charakterem otoczenia.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nowe inwestycje spowodują większe zapotrzebowanie na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Woda potrzebna będzie także dla celów przeciwpożarowych i pielęgnacji terenów zieleni.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia. W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel. Ustalono ponadto zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi, zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba, zakaz stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji.

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych zmianą Studium. Wprowadza się odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Ustalenia zmiany Studium nie zwiększą ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. Realizacja ustaleń zmiany Studium polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów grzewczych oraz natężenia ruchu pojazdów na drodze powiatowej.

Ze względu na ochronę powietrza w zakresie zasad rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w ochronie atmosfery ustalono ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach). Przewiduje się ponadto dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że obszar objęty zmianą Studium położony jest w sąsiedztwie drogi powiatowej, na której ruch kołowy ma wyłącznie charakter lokalny. Utwardzenie nawierzchni drogi przyczynia się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej może spowodować wzrost ilości samochodów osobowych, jednak biorąc pod uwagę aktualną wielkość

ruchu na przedmiotowych drogach, wzrost ten nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe i często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszar objęty zmianą Studium charakteryzuje się małym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni.

Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowych dróg wewnętrznych, dojeżdż i dojazdów.

W czasie budowy obiektów w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie teren), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania realizacji infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe.

W czasie prac budowlanych mogą nastąpić także pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. nieodpowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarię itp. Po zakończeniu budowy teren wokół poszczególnych obiektów zostanie uporządkowany i urządzony zgodnie z ustaleniami zmiany Studium.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [27], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniłby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacona przez świadome działanie człowieka.

Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinnej zmiany w krajobrazie będą największe. Z czasem wprowadzona zieleni przesłoni widok nowej zabudowy.

Ustalenia zmiany Studium wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, rozdzielając funkcje mieszkaniowe od sąsiednich terenów produkcyjno-usługowych i rolniczych, co pozwoli zachować ład przestrzenny i nie dopuścić do chaosu funkcjonalno-przestrzennego.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek zainwestowania, w tym przede wszystkim wprowadzenia nowej zabudowy, zmienią się warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć spadku amplitudy temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują udokumentowane złoża kopalin i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało na nie wpływu.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. W granicach obszaru brak jest obiektów zabytkowych, nie występują tu żadne stanowiska archeologiczne.

Nie określa się natomiast zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym Studium.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

Skutkiem realizacji ustaleń zmiany Studium będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu nieuchronnie związanych z urbanizacją. Zmiana użytkowania związana z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nie będzie negatywnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Dominował tu będzie hałas komunalno-bytowy.

W odniesieniu do drogi powiatowej, na podstawie literatury przedmiotu oraz przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom

dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych nie będzie przekraczał wartości dopuszczalnych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej na analizowanym obszarze nie spowoduje znaczącego wzrostu natężenia, dlatego nie prognozuje się nasilenia emisji hałasu komunikacyjnego.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [36]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium ograniczy się do oddziaływania urządzeń domowych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń zmiany Studium w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [21] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Zgodnie z ustaleniami zmiany Studium przedmiotem dokumentu jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Spowoduje to z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

W zmianie Studium ustalono utrzymanie prowadzenia dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH ZMIANY STUDIUM W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują grunty objęte ochroną prawną.

Ochrona lasów

Na obszarze objętym zmianą Studium nie występują lasy.

Ochrona wód

Przewiduje się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia. W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne

warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel. Ustalono ponadto zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi, zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba, zakaz stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji. Wprowadza się odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych.

Ochrona kopalin

Na obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Obszar objęty projektem zmiany Studium nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinventaryzowano stanowisk archeologicznych.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach zmiany Studium struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego zmianą wpisuje się układ funkcjonalno-przestrzenny całej gminy.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenów z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa dzięki zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. W tym celu w studium określa się następujące działania:

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce ściekowej:

- sieć oczyszczalni komunalnych mechaniczno-biologicznych wyposażonych w urządzenia do odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- gęstość sieci od 3 - 7 km zapewniająca objęcie dogodną obsługą osad i rozproszonej zabudowy w zakresie odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- lokalizację oczyszczalni komunalnych w jednostkach osadniczych od 300 mk lub systemów zbiorczych dla zespołów jednostek;
- głównymi odbiornikami ścieków są rzeki: Warta z zapewnieniem perspektywicznie II kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Struga Kamionka z zapewnieniem perspektywicznie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Dormowska Struga z zapewnieniem perspektywicznie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi;
- zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba;
- nie dopuszcza się możliwości stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji;
- dopuszcza się lokalizację oczyszczalni przydomowych na obszarze gminy (z wyłączeniem obszarów na których głębokość występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych jest mniejsza niż 2 m, tzn. doliny Warty oraz terenów na północ od niej) przy spełnieniu odpowiednich warunków, tj. wielkości działki i wymagań gruntowych - w przypadku braku możliwości skoordynowania budownictwa mieszkaniowego z budową kanalizacji sanitarnej;

- odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce odpadami:

- ponadgminny zakład recyklingu i utylizacji jako rozwiązanie preferowane docelowo;
- odpady toksyczne unieszkodliwiane w sieci ponadgminnej w ramach zakładu recyklingu i utylizacji lub niezależnie z określeniem rejonu lokalizacji wg. odrębnych regulacji w oparciu o opracowanie specjalistyczne;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w ochronie atmosfery:

- ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach).

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- W studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia.
- W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej w studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowej – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel.
- W studium utrzymuje się prowadzenie dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych, prowadzonego przez Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Clean City w miejscowości Mnichy. Składowisko w Mnichach obsługuje związek międzygminny 10 gmin i w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego jest przewidziane jako główne składowisko na terenie tzw. obszaru Międzychód.
- Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych.
- Rozbudowa sieci 15kV prowadzona będzie sukcesywnie zarówno na terenie istniejącej zabudowy w celu poprawy warunków napięciowych odbiorców, jak również na obszarach będących w strefach rozwoju przestrzennego gminy o funkcjach mieszkaniowych, usługowych oraz przemysłu i produkcji, w tym zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Szczegółowa ocena projektu ustaleń zmiany Studium wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem, zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar opracowania nie znajduje się w granicach tych obszarów i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15).

Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Miejski w Międzychodzie. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska [32].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Burmistrz Międzychodu może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynia się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastrukturę techniczną z ustaleniami zmiany Studium raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń zmiany Studium możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Międzychód nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr LIII/508/2018 Rady Gminy Międzychód z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15).

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22],
  - ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [23],
- a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszar objęty zmianą Studium na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzychodzie oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [22].

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu zmiany Studium,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń zmiany Studium, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium,

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (zmiana nr IX).

Zakres ustaleń zmiany Studium wynika z Uchwały Nr LIII/508/2018 Rady Gminy Międzychód z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030), na szczeblu regionalnym (Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 Wielkopolska 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód, Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na okres 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [20], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym zmianą Studium, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie zmiany Studium.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15), a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem dokumentu należą:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie terenów objętych zmianą Studium. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianym obszarze, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszar objęty zmianą Studium obejmują teren położony w południowo-wschodniej części miasta Międzychód, w granicach działki nr ewid. 613/15.

Obszar opracowania obejmuje tereny częściowo zainwestowane, stanowiące zaplecze sąsiedniego terenu zabudowy produkcyjnej. W północno-wschodniej części działki znajduje się mylnia bezdotykowa. Większa część działki wykorzystywana jest na cele składowe, natomiast w części południowo-zachodniej występują zadrzewienia i zakrzewienia.

Sąsiedztwo obszaru objętego zmianą Studium od strony północnej i wschodniej stanowią przede wszystkim tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej, od strony południowej tereny rolnicze, a od strony zachodniej nieczynna linia kolejowa nr 368 Szamotuły – Międzychód.

Obszar objęty zmianą Studium posiada uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej. Obsługa komunikacyjna odbywa się bezpośrednio z drogi powiatowej nr 1719P (ul. Św. Jana Pawła II), w której przebiega sieć wodociągowa, kanalizacyjna i elektroenergetyczna.

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym teren stanowi fragment wysoczyzny morenowej, o wysokości 36-40 m n.p.m. Na analizowanym obszarze nie występują żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych

Obszar objęty projektem zmiany Studium, położony jest w zlewni Warty. Obszar opracowania odwadniany jest w kierunku południowo-zachodnim bezpośrednio do Jeziora Kuchennego. Na obszarze objętym zmianą Studium brak jest cieków i zbiorników wodnych. Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od ok. 1,0-2,0 m p.p.t.. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby. Tereny o zwierciadle wody gruntowej leżącym od 1 do 2 m p.p.t. ograniczają możliwość realizacji zabudowy do budynków niepodpiwniczonych. Ograniczeniem są także sezonowe wahania zwierciadła wody. Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w zasięgu występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 146.

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium występują gleby klasy VI. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [25]. Analizowany obszar jest w większości zagospodarowany, a tym samym nie przedstawia większej wartości z przyrodniczego punktu widzenia. Obszar ten graniczy z terenami zabudowy produkcyjno-usługowej, co w pewnym

stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Świat zwierzęcy analizowanego terenu jest typowy dla obszarów nizinnych. Zainwestowanie przestrzeni ograniczyło faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, płazy, ptaki i owady.

Obszar objęty zmianą Studium nie przedstawia żadnych wartości kulturowych. W granicach obszaru nie zinventaryzowano stanowisk archeologicznych.

Gmina Międzychód położona jest w granicach JCWPd nr 41. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 41 określono jako dobry. Jak wynika z badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. w punkcie pomiarowym w miejscowości Międzychód w granicach JCWPd nr 41 wykazano III klasę jakości.

Obszar objęty zmianą Studium położony jest w granicach JCWP „Warta od Kamionki do Obry” stanowiącej silnie zmienioną część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako zły. W 2017 roku dla wód Warty w punkcie pomiarowo-kontrolnym „Warta – Pierwszewo” wykazano umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi powiatowej oraz emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego.

Główne źródło hałasu stanowi droga powiatowa nr 1719P, odznaczająca się niewielkim obciążeniem komunikacyjnym, stanowiące jednocześnie podstawowe źródło emisji spalin i gazów. W jej rejonie występuje lokalne pogorszenie warunków akustycznych. Należy przypuszczać, iż ze względu na lokalny charakter ciągu komunikacyjnego i stosunkowo niewielkie natężenie ruchu, nie występują tu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu.

Na obszarze objętym projektem zmiany Studium nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego lub wyższego napięcia, a tym samym nie ograniczają one możliwości inwestycyjnych.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) obowiązywać będą ustalenia zawarte w obowiązującym obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód [20]. W przypadku pozostawienia dotychczasowych funkcji nie prognozuje się zmian istniejącego stanu środowiska.

Celem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód jest zmiana przeznaczenia działki nr ewid. 613/15 położonej w obrębie Międzychód z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (zmiana nr IX).

Obszar objęty projektem zmiany Studium położony jest w granicach obszaru podlegającego ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [27]. Jest nim Obszar Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód, który został wyznaczony rozporządzeniem nr 12 Wojewody Gorzowskiego z dnia 24 listopada 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 20, poz. 266). Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełniących funkcje korytarzy ekologicznych. Podstawowym zagrożeniem dla Obszaru Chronionego Krajobrazu jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować także inne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń zmiany Studium, za które uznano m.in.:

- ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych z racji występowania w sąsiedztwie zbiorników wód powierzchniowych oraz położenia obszaru w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych,
- ochrona krajobrazu – dostosowanie zabudowy do funkcji terenu, walorów przyrodniczych i kompozycji przestrzennej.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń zmiany Studium, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń dokumentu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.

Obszar objęty projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15) położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium należy odnieść do celu ochrony obszarów, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W odniesieniu do walorów

przyrodniczych wskazać należy, że najbardziej wartościowe ekosystemy na obszarze gminy Międzychód położone są w obrębie kompleksów leśnych, dolin rzecznych i rynien jeziornych, a więc poza terenami przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z rozbudową istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja pokrywy glebowej, niewielkie przekształcenia powierzchni ziemi w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenów przeznaczonych bezpośrednio pod zabudowę. W okresie funkcjonowania obiektów do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami planu. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. W projekcie zmiany Studium zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Na skutek realizacji dokumentu rozbudowa obiektów na terenach zainwestowanych nie zmieni znacząco dotychczasowego charakteru krajobrazu. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zieleń przydomowa przesłoni widok nowej zabudowy. Ustalenia zmiany Studium określają przeznaczenie oraz parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje znaczących oddziaływań mogących mieć negatywnych wpływ na ich zachowanie. O atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej obszaru świadczy występowanie dużych kompleksów leśnych, rynien jeziornych i dolin rzecznych, w obrębie których nie planuje się lokalizacji nowej zabudowy. Nie prognozuje się, aby realizacja nowej zabudowy mogłaby stanowić zagrożenie dla zmniejszenia atrakcyjności turystycznej gminy. Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Tereny te, ze względu na położenie w obrębie sąsiedztwie siedzib ludzkich, nie pełnią funkcji szlaków migracyjnych.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Oddziaływanie planowanych inwestycji na szatę roślinną będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na terenach przeznaczonych pod realizację nowych budynków zlikwidowana zostanie aktualnie występująca roślinność. Będzie to przede wszystkim agrocenozy i roślinność ruderalna. W trakcie realizacji inwestycji, w związku z użyciem ciężkiego sprzętu i składowaniem elementów konstrukcyjnych, mogą też wystąpić przekształcenia fizyczne szaty roślinnej w sąsiedztwie poszczególnych obiektów. W przypadku terenów zabudowy przewiduje się jednak wprowadzenie różnorodnej roślinności w ramach powierzchni biologicznie czynnej.
- Nowa zabudowa może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Rozwój istniejącej zabudowy może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać potencjalne ciągi migracyjne zwierząt. W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi.
- W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia. W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel. Ustalono ponadto zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi, zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba, zakaz stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji.
- Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń dokumentu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów grzewczych oraz natężenia ruchu pojazdów na drodze powiatowej.

- Obszar objęty zmianą Studium charakteryzuje się małym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni. Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowych dróg wewnętrznych, dojeżdż i dojazdów.
- Na skutek realizacji ustaleń zmiany Studium wprowadzenie nowej zabudowy zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinnej zmiany w krajobrazie będą największe. Z czasem wprowadzona zieleni przesłoni widok nowej zabudowy.
- Realizacja ustaleń zmiany Studium nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki. W granicach obszaru brak jest obiektów zabytkowych, nie występują tu żadne stanowiska archeologiczne.
- Skutkiem realizacji ustaleń zmiany Studium będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu nieuchronnie związanych z urbanizacją. Zmiana użytkowania związana z wprowadzeniem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nie będzie negatywnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Dominował tu będzie hałas komunalno-bytowy.
- Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarze objętym zmianą Studium ograniczy się do oddziaływania urządzeń domowych.
- W zmianie Studium ustalono utrzymanie prowadzenia dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenów z funkcji przemysłowej na teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych Obszaru Chronionego Krajobrazu „H” Międzychód. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej ustalenia zmiany Studium będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa dzięki zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. W tym celu w studium określa się następujące działania:

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce ściekowej:

- sieć oczyszczalni komunalnych mechaniczno-biologicznych wyposażonych w urządzenia do odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- gęstość sieci od 3 - 7 km zapewniająca objęcie dogodną obsługą osad i rozproszonej zabudowy w zakresie odbioru ścieków z osadników bezodpływowych;
- lokalizację oczyszczalni komunalnych w jednostkach osadniczych od 300 mk lub systemów zbiorczych dla zespołów jednostek;
- głównymi odbiornikami ścieków są rzeki: Warta z zapewnieniem perspektywnie II kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Struga Kamionka z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych; Dormowska Struga z zapewnieniem perspektywnie I kl. czystości w parametrach fizycznych i biologicznych;
- zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i ziemi;
- zakaz odprowadzenia oczyszczonych ścieków do jezior i sztucznych zbiorników wodnych jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba;
- nie dopuszcza się możliwości stosowania indywidualnych lub grupowych oczyszczalni ścieków na terenach gdzie istnieje możliwość włączenia w istniejący system kanalizacji;
- dopuszcza się lokalizację oczyszczalni przydomowych na obszarze gminy (z wyłączeniem obszarów na których głębokość występowania pierwszego zwierciadła wód podziemnych jest mniejsza niż 2 m, tzn. doliny Warty oraz terenów na północ od niej) przy spełnieniu odpowiednich warunków, tj. wielkości działki i wymagań gruntowych - w przypadku braku możliwości skoordynowania budownictwa mieszkaniowego z budową kanalizacji sanitarnej;
- odprowadzenie wód opadowych z instalowaniem urządzeń ochrony ekologicznej, z terenów parkingów i placów w terenach obsługi motoryzacji i większych zakładów wytwórczo-usługowych;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w gospodarce odpadami:

- ponadgminny zakład recyklingu i utylizacji jako rozwiązanie preferowane docelowo;
- odpady toksyczne unieszkodliwiane w sieci ponadgminnej w ramach zakładu recyklingu i utylizacji lub niezależnie z określeniem rejonu lokalizacji wg. odrębnych regulacji w oparciu o opracowanie specjalistyczne;

Zasady rozwoju systemów inżynierskiej ochrony środowiska w ochronie atmosfery:

- ograniczanie zużycia paliw stałych z zapewnieniem energii cieplnej w oparciu o energię elektryczną i gaz ziemny z systemów przewodowych i płynnych (w zbiornikach).

Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- W studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę, wykorzystującego istniejące ujęcia.
- W celu kompleksowego uregulowania gospodarki ściekowej w studium zakłada się utrzymanie istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej i oczyszczania ścieków oraz jego sukcesywną rozbudowę na bazie zbiorczych sieci wodociągowo – kanalizacyjnych. System ten winien docelowo objąć wszystkie obszary zainwestowane gminy i stworzyć dogodne warunki dla wprowadzania nowej zabudowy na terenach wskazanych na ten cel.
- W studium utrzymuje się prowadzenie dotychczasowych form gospodarki odpadami w gminie, przy wykorzystaniu zbiorczego systemu unieszkodliwiania odpadów stałych, prowadzonego przez Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Clean City w miejscowości Mnichy. Składowisko w Mnichach obsługuje związek międzygminny 10 gmin i w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego jest przewidziane jako główne składowisko na terenie tzw. obszaru Międzychód.
- Przewiduje się dalszą rozbudowę sieci gazowej i objęcie nią istniejących obiektów oraz nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę. Zakłada się wykorzystanie gazu do celów grzewczych poprzez zmianę na gazowe nisko sprawnych lokalnych i indywidualnych kotłowni węglowych.
- Rozbudowa sieci 15kV prowadzona będzie sukcesywnie zarówno na terenie istniejącej zabudowy w celu poprawy warunków napięciowych odbiorców, jak również na obszarach będących w strefach rozwoju przestrzennego gminy o funkcjach mieszkaniowych, usługowych oraz przemysłu i produkcji, w tym zgodnie z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W części 11 odniesiono się do analizy rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w zmianie Studium oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszar opracowania nie znajduje się w granicach tych obszarów i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15).

Po zrealizowaniu ustaleń zmiany Studium proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastrukturę techniczną z ustaleniami zmiany Studium raz na rok.

Gmina Międzychód nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń dokumentu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska obszaru objętego projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód – dla części obrębu Międzychód (dz. nr 613/15).

Można uznać, iż przy mało zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń zmiany Studium wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów. Umożliwi dalszy rozwój gminy Międzychód, a jednocześnie przyczyni się do ograniczenia dalszej presji antropogenicznej na tereny rolne, która często wiąże się z umniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej i niekorzystnymi zmianami w krajobrazie.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Międzychód na okres 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 [2]
3. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wielkoprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [3]
4. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2015. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [4]
5. Jendrośka J. Bar M. 2005 – Prawo ochrony środowiska Podręcznik, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław [5]
6. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [6]
7. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Uchwała Nr 239/2011 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. [7]
8. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [8]
9. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym. Uchwała Nr XXXI/810/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 maja 2017 r. [9];
10. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Uchwała Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. [10]
11. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. [11];
12. Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód, 2010 [12]
13. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. WBPP Poznań 2017 r. [13]
14. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [14]
15. Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Uchwała Nr XXII/580/16 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2016 r. [15]
16. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2018. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Poznań 2019 r. [16]
17. Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2017. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu 2017 [17]
18. Woś A. 1994 - Klimat Niziny Wielkopolskiej Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań [18]
19. Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [19]
20. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzychód. Uchwała Rady Miejskiej Międzychodu Nr LII/400/2010 z dnia 21 kwietnia 2010 r. ze zmianami [20]
21. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zmianami) [21]
22. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zmianami) [22]
23. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zmianami) [23]
24. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 ze zmianami) [24]
25. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zmianami) [25]
26. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zmianami) [26]
27. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zmianami) [27]
28. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2126 ze zmianami) [28]
29. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 701) [29]
30. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zmianami) [30]
31. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 ze zmianami) [31]

32. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1471 ze zmianami) [32]
33. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800) [33]
34. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [34]
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395) [35]
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w Środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883) [36]
37. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [37]